

DATUM
2017-08-29
ERT DATUM
2017-05-19

DIARIENR
2017/120-4
ER BETECKNING
Fi2017/02150/K

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Kvalitet i välfärden – bättre upphandling och uppföljning (SOU 2017:38)

Statskontoret redovisar i detta remissvar synpunkter på betänkandet från Valfärdsutredningen. Statskontoret har behandlat förslag som berör statens tillsyn, uppföljning och stöd. Förslag som har bedömts ligga utanför dessa områden har inte kommenterats.

10.2. Förutsättningar att lämna uppgifter från privata utförare

10.2.3. Bestämmelser om uppgiftsskyldighet

I enlighet med Statskontorets tidigare remissvar gällande slutbetänkandet från Utredningen om rätt information i vården ställer sig Statskontoret positivt till ett förenklat informationsutbyte för att förbättra både behandlingen av enskilda och verksamheters kostnadseffektivitet.¹ Liksom tidigare avstår dock Statskontoret från att närmare kommentera förslaget om uppgiftsskyldighet eftersom Statskontorets kompetensområde inte omfattar kunskap att bedöma förslaget i detalj.

10.3 Tillsynsmyndigheternas befogenheter

Statskontoret *tillstyrker* utredningens förslag att avskaffa kravet på frekvenstillsyn i socialtjänstförordningen och förordningen om stöd och service till funktionshindrade. Som utredningen anger har Statskontoret tidigare föreslagit att Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ska ges ökat utrymme att bedöma hur ofta tillsyn av olika verksamheter bör ske, bland annat för att öka möjligheten att genomföra riskbaserad tillsyn.²

Statskontoret anser dock att om kraven på frekvenstillsyn avskaffas bör det på sikt följas upp, bland annat mot bakgrund av att Statskontorets tidigare bedömning av frekvenstillsynen gjordes innan den nya boendeformen stöd-boende inrättades 2016.

¹ Se remiss S2014/112/FS.

² Statskontoret 2015:8, s. 101.

Statskontoret *tillstyrker* också utredningens förslag att kommuner bör anmäla till IVO väsentliga förändringar, flytt eller nedläggning av verksamhet enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Statskontoret delar utredningens bedömning att ett uppdaterat register över vårdgivare och omsorgsgivare är en förutsättning för en effektiv tillsyn.

10.4 Förutsättningar att följa insatser inom socialtjänsten

Statskontoret *avstyrker* utredningens förslag att ge Myndigheten för vård och omsorgsanalys i uppdrag att genomföra en kartläggning av behov av data inom socialtjänsten, samt vilka brister som enkelt kan åtgärdas genom ändrad statistikinsamling.

Statskontoret har tidigare sett att kommunerna upplever dokumentationen inom det sociala omsorgsområdet som betungande.³ Enligt utredningen behövs den föreslagna kartläggningen för att på sikt utveckla möjligheterna att på en aggregerad nivå förbättra uppföljningen av verksamheterna. Statskontoret anser dock inte att utredningen tillräckligt analyserar syftet med denna typ av uppföljningar. Som utredningen påpekar sker det redan idag i flertalet fall uppföljningar av de aktuella verksamheterna på lokal nivå. Statskontoret ifrågasätter därför huruvida nyttan med förslaget överstiger de administrativa kostnaderna som en utökad uppföljning kan innebära.

Statskontoret vill därtill framhålla att om regeringen väljer att gå vidare med förslaget bör Myndigheten för vård och omsorgsanalys, med hänsyn till kommunernas administrativa börda, i den mån det är möjligt undvika att föreslå nya dokumentationskrav. Istället bör myndigheten se över huruvida befintliga krav är relevanta eller kan omarbetas.

10.5 Bättre förutsättningar att följa offentliga medel

10.5.1 Definitioner av enheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten

Statskontoret *avstyrker* utredningens förslag att ge E-hälsomyndigheten i uppdrag att arbeta fram definitioner av vad som utgör enheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Som utredningen konstaterar gjorde utredningen i det tidigare betänkandet Ordning och reda i välfärden bedömningen att kostnaderna för att utveckla ett enhetsregister inte uppenbart överväger fördelarna med ett sådant register, varför man inte lämnade några förslag inom området.⁴ Statskontoret anser inte att utredningen i föreliggande betänkande tillräckligt har motiverat på vilka grunder man har ändrat

³ Statskontoret 2016:24, s. 85.

⁴ SOU 2016:78, s. 647.

uppfattning om fördelningen av kostnader och nytta förknippade med ett enhetsregister. Av det följer att Statskontoret också anser att utredningen inte tydligt har motiverat varför en definition av enheter behöver tas fram.

11.2 Olika förutsättningar för att ställa högre kvalitetskrav inom de olika områdena

11.2.2 Resurstillskott till Upphandlingsmyndigheten

Statskontoret *avstyrker* utredningens förslag att tilldela Upphandlingsmyndigheten ett resurstillskott om 3,6 miljoner kronor för att förstärka arbetet med vägledningar och annat stöd på välfärdsområdet. Statskontoret gör ingen bedömning om huruvida myndigheten är i behov av en anslagshöjning. Upphandlingsmyndigheten är dock en nyligen bildad myndighet som sedan inrättandet har mottagit ett stort antal uppdrag från regeringen. Statskontoret anser därför att regeringen bör avstå från att tilldela myndigheten ytterligare medel som är öronmärkta för en viss verksamhet för att ge myndigheten utrymme att utveckla arbetet utifrån instruktionen.

11.3.3 Uppföljning av huvudmännens uppföljning och kontroll av privata utförare i välfärden

Statskontoret *tillstyrker* förslaget att tilldela Statskontoret uppdrag att följa upp huvudmännens uppföljning och kontroll av privata utförare i välfärden. Som utredningen skriver konstaterade Utredningen om en kommunallag för framtiden att det fanns brister i uppföljningen och kontrollen av privata utförare från kommuner och landstingens sida. Sedan betänkandet lades fram har kommunernas och landstingens ansvar för denna uppföljning förtydligats i kommunallagen. Statskontoret anser att det är relevant att följa upp om regleringen har lett till avsedda resultat.

Tillförordnad generaldirektör Tony Malmberg har beslutat i detta ärende. Utredningschef Marie Uhrwing samt utredare Tove Stenman, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Tony Malmberg

Tove Stenman